

Arbeiders zonder grenzen

De Standaard - 29 aug. 2015 - Pagina 41

De bouwsector trekt aan de alarmbel omdat buitenlandse bouwvakkers heel wat Belgische jobs innemen. Begrijpelijk, zegt Marianne Thyssen, maar buitenlandse werknemers onderwerpen aan onze sociale zekerheid zal geen soelaas bieden. Een grondige doorlichting van de detacheringswet dringt zich wel op.

Marianne Thyssen (CD&V)
Europees Commissaris voor Werkgelegenheid, Sociale Zaken, Vaardigheden en Arbeidsmobiliteit

Jobs, dat is de absolute prioriteit voor de Commissie-Juncker. Economische groei, die banen creëert. De recente groei in de Belgische bouwsector en de extra jobs die dat met zich meebrengt zijn dan ook goed nieuws. Punt is dat die jobs niet door Belgen, maar grotendeels door andere EU-burgers worden ingenomen. Daarbij wordt al snel naar Europa gewezen (DS 27 augustus). De suggestie dat we de Europese wetgeving rond detachering dus maar beter afschaffen lijkt niet ver weg.

Toen in de jaren 90 de Europese binnenmarkt tot stand kwam en bedrijven niet alleen goederen maar ook diensten aanboden over de landsgrenzen heen, rees al snel de vraag welke regels voor de betrokken werknemers moesten gelden. Een Portugees bedrijf bouwde mee aan de hogesnelheidslijnen in Frankrijk. Was de Franse of Portugese arbeidstijdenregeling van toepassing? Welke loonnormen? En welke sociale -zekerheid?

Samengevat besliste de Europese wetgever om de arbeidswetgeving van het gastland toe te passen - bijvoorbeeld dezelfde werk- en rusttijden voor iedereen op de werf, gedetacheerd of niet. Ook het wettelijk verplicht loon van het gastland gold. Wat dat betreft dus geen concurrentievervalsing. Maar voor de sociale- zekerheid is het land vanwaaruit de werknemer wordt gedetacheerd verantwoordelijk. De logica daarachter is dat detachering per definitie tijdelijk is en dat het niet werkzaam of wenselijk is om de betrokken werknemer voor een korte periode bij een ander socialezekerheidsstelsel aan te sluiten. De gemiddelde duur van een detachering in de EU is korter dan vier maanden. Bovendien keert de werknemer na afloop van de detachering naar zijn of haar land terug en is dat de plaats waar hij sociale zekerheid nodig heeft: kindergeld, werkloosheidsuitkering, pensioen.

De Europese detacheringregels zijn dus niet dogmatisch of gebaseerd op een heiligmakend principe van vrij verkeer dat boven de noodzaak aan sociale bescherming zou staan. Integendeel, de detacheringregels streven er uitdrukkelijk naar de belangen van de gedetacheerde werknemer, de dienstverlener en de concurrerende bedrijven te verzoenen. De vrijheid van de buitenlandse dienstverlener wordt op verschillende manieren ingeperkt. De regeling rond de sociale zekerheid van gedetacheerde werknemers is wat ze is om pragmatische redenen en om aan de werknemers een effectieve sociale bescherming te garanderen.

Misbruiken de wereld uit

Na bijna twintig jaar is het hoog tijd om de detacheringswetgeving van 1996 opnieuw onder de loep te nemen. Daar ben ik actief mee bezig. Commissievoorzitter Jean-Claude Juncker heeft bij zijn aantreden vorig jaar een doorlichting aangekondigd en die komt er voor het einde van het jaar. Ik bereid dit intensief voor in overleg met de Europese ministers en sociale partners. Nu al is duidelijk dat er te veel misbruiken rond detachering blijven bestaan. Die moeten de wereld uit en zo snel mogelijk. De lidstaten zijn verantwoordelijk voor inspecties en sanctionering op het terrein, maar de Commissie wil betere instrumenten op tafel leggen om tot nauwere samenwerking tussen de nationale inspecties te komen.

Europa kan ook sturend optreden voor de grote verschillen in socialezekerheidsbijdragen tussen de lidstaten. Die verschillen kunnen immers een katalysator zijn voor detachering. De bouwsector luidt terecht de alarmbel, maar elke lidstaat bepaalt zijn eigen beleid. Een hoge sociale bescherming in alle lidstaten is mijn streefdoel. Oost-Europese lidstaten moeten hun socialezekerheidssystemen absoluut verder uitbouwen - daar hamert de Commissie al jaren op. Maar dat in lidstaten aan de andere kant van het spectrum de financiering van die sociale bescherming moet verschuiven van arbeid naar andere inkomstenbronnen is intussen ook een open deur intrappen. De bouwsector is een van de sectoren die het meest baat hebben bij een taxshift.

Gedetacheerde werknemers onderwerpen aan de sociale zekerheid in het land waar de arbeid wordt verricht, is geen goed idee. Willen we de Belgische socialezekerheidsinstellingen echt de sociale bijdragen laten innen voor werknemers van bouwbedrijven in andere landen die hun lonen daar uitbetaald krijgen voor arbeid gepresteerd in België? Willen we dat de Belgische sociale zekerheid gedurende die (korte) periode dan ook het kindergeld betaalt voor de kinderen van die arbeiders in hun thuisland?

Samen bijsturen

Laten we het totaalbeeld voor ogen houden: meer dan de helft van de detacheringen naar België komt uit onze buurlanden, uit landen dus met min of meer vergelijkbare socialezekerheidsbijdragen. Bijna 70 procent komt uit de vijftien oude EU-lidstaten. Ook vanuit België gebeuren er trouwens heel wat detacheringen, bijna 60.000 per jaar.

Het gaat vooral om detacheringen naar onze buurlanden in de financiële sector, de bouw, de industrie en de sociale sector.

Het vrij verkeer van werknemers kan maar overeind blijven in Europa als het eerlijk is en ook door de Europese burgers als eerlijk wordt ervaren. Is dit niet zo, dan moet er bijgestuurd worden. Zoals met andere belangrijke en complexe dossiers, de vluchtelingencrisis of Griekenland, kan dat alleen als de Commissie en de lidstaten samenwerken. Laten we daarbij het kind niet met het badwater weggoien. Als bevoegd Europees commissaris wil ik naar oplossingen zoeken die de economie en de sociale bescherming in alle EU-landen ten goede komen. Niets meer en niets minder.